

מעלימי מס מקבלים הגנה של אנונימיות – בניסיון לגייס מאות מיליוני שקלים לתקציב

רשות המסים פירסמה אתמול את נוהל הגילוי מרצון – שכולל מסלול אנונימי, וכמו בעבר גם הגנה מפני סנקציות פליליות • היעד: גבייה של מאות מיליוני שקלים, לכל הפחות, מאלפי מעלימי מס • בניגוד למבצעים קודמים, מעלימי המס ישלמו קנסות • האנונימיות תישמר רק לחצי שנה, גם אם המשא ומתן מול רשות המסים לא יסתיים • קהל היעד העיקרי: ירדשי ובעלי חשבונות ונכסים מחוץ לישראל

שרון שפורז ואפרת נימן

שערו בנמשכם שני ביינים: שחשקו מדי המשמרה היו מקבלים מהמדינה אפשרות להגדיר את משפט באופן אנונימי באמצעות ערר רך וזן ולתת משא ומתן על גודל דרישה, או במלים אחרות – האם יגבירו עליהם עבודות שירות או ירצו מאמר בפועל, וכמה זמן ירצו בדיק – זרז או יוכלו להחליט אם לקבל את ההסכם עם המדינה, לחדשף וקבל על עצי משא ומתן, או לא לטת ממנו ולהישאר תושבים אנונימיים. או הלי נשמע מופרך, אבל זאת בדיק גולת התחלת בנהל הגילוי מרצון החדש והוראת השעה הלי וית לו שפירסמה אתמול רשות המסים – האנונימיות הנהל העשי מאפשר, בין היתר, למי שהעלימו הן המדינה במשך שנים לנהל משא ומתן באופן אנונימי (בהוראת שעה, לתקופה שמוגבלת לשנה) מול רשות המסים, באמצעות ערר ורנא או מיפנה כח אחר.

בהכנסות מגביית מסים על פי הערכת אפטימיות, הגירול עשוי להגיע אף למיליארדי שקלים. כמובן מסוים, ניתן לראות בנהל הזה מעין מבצע, שמדי כמה שנים נותנים לצאת בו גם עיריות שונות. למשל, מבצע תשלום רחשות חניה ללא קנסות איבנקים (מבצע לגביית חובות ללא ריביות הצמדות מפקעות). ערכי דין שעמם שוחחו בימים האחרונים סיפרו כי בשנה האחרונה, נהגו שרשות המסים ריחשה רכס את הנהל החדש, הם יעצו לעשרות לקחות שהיקי התנא מד במאות מיליוני שקלים רבות, כאשר אחד מהם הוא לקוח גדול מאוד שבעניין לרווח על חן של יותר מ-100 מיליון שקל.

עו"ד ענת שביט: "ברשות המסים משדרים שזאת ההזדמנות האחרונה לערוך גילוי מרצון ושכבר יש להם אינפורמציה – אם לא תבואו אלי בטוב, אני כבר אגלה אתכם"

הדיוק לאנשים עם כסף קטן" לרבר שביט, אצלי זאת לא הכשרה הגדולה ששיפו לה, אבל היא תואמת את מדיניות המדינה. ברשות המסים משדרים שזאת הוד רשמית ואחרונה לערוך גילוי מרצון ושכבר יש להם אינפורמציה – אם לא תבואו אלי בטוב, אני כבר אגלה אתכם. לעומת עוזי חרין ורואי הוד שבו, מנהל רשות המסים, משה אשר, היד יותר ומסרב להתחייב על גבייה של מיליארדי שקלים כעקבות הנהל, אלא על "מאות מיליוני שקלים האלי למעלה מטר" (ראי ידיעה בעמ' 4).

כמה שווה האנונימיות

היתרון המרכזי של נוהל הגילוי מרצון עבור הנישום הוא לקבל חסינות מסנקציות פליליות, אופי ערר ורצון חגי אלמקיים, שותף במשרד ארצי חיבה אלמקיים מס' ביר על גלגלי הנהל: יעד 2005 לא היה נוהל כזה, אך חינה פריק טיקה שבה אדם שהיה לו כסף שחוד מתחיל שלא ריחח עליו היה שולח את מיופנה הכוח שלו לרשות המסים, ומנסה להגיע להסדר שמכונה "קרוב אנשי המקצוע" וסדרת מחדר אחרת – כלומר ריחח על חונו כן שיהיה פטור מחליך פלילי. רשות המסים לא היתה מתייבת לרבר הוד, ומנסה לא לקבל את המסירה אלמקיים, שעבר כעבר ברשות המסים והיה מייסד המת לקה הבינלאומית בה, מסבידן ה"ב-2005 יצא חדר של נוהל גילוי מרצון, שהסביר רק את הצד הפלילי. לפי נוהל זה, אחרת יכול לפנות לרשות ולקיים משא ומתן על תשד

לום המסים שהם הא חייב – בכ מה נתאים: הוא היה צריך להוכיח שהוא כן בהוצאתו ומגלה הכל, וגם לוודא שמאליקת החקירות לא פתחה בבדיקתו או בחקירתו לפני שגיש לרשות המסים, שבבתי המשפט אין כתב הביעה שמסגיר את חונו וכן שהודי לא החבר בתקשורת. לדברי אלמקיים, "אדם לא היה יכול לרווח שהוא מצהיר על חנו של 10 מיליון דולר אם חנו נחשף עשד שנים לפני כן בתקשורת – אפילו אם רשות המסים לא עשתה דבר לגביין לאחד הפיסום. אם החסדר היה עובר בשלום, הוא היה מקבל מכתב שלפיו מאשרים לו שלא יינקטו נגרו סנקציות פליליות. זאת היתה התשובה החיובית שלה מחכים הנישומים – שכן היא מנוחה פלילית ביחס מסנקציות כאלה". אלמקיים אמר כי צריך גם להבין את משמעות החסינות הפלילית שניתנת מאז 2005, ותכלית זאת היתה התשובה החיובית שלה ברוי, "זאת חסינות שניתנת אף ריק בעניין עבירות על פקדות מס הכנסה ולא בעבירות אחרות. אם למשל אדם העלים מס כתוצאה מהכנסות שחלו על מעבירות עבירות ערר או סוד כסמים או כל עבירה אחרת, הוא לא יקבל חסינות פלילית על עבירות אלה". אלמקיים ממשיך להסביר על התגלגלות הנהל: "ב-2011 פוסי מה רשות המסים הוראת שעה, שה תלכשה על הנהל מ-2005. ההוראה היתה שמתי, כלומר ללא אפשרות של אנונימיות. היא נתנה הקלות למגלים מרצון הבטיחה כי לא יקי בלו קנסות על המסים שהעלימו, כי הדיבת שונברו תבוטל, וכי לגבי הפרשי ההצמדה – כל משה ייבחן לגופו על ידי עררה". הוא מפגין בקיאות מחדר בתא ריכי פרוטס ההוראה, אבל כעבור רגע אפשר להבין מרוע או חשבו "ההוראה התפסמה ב-15 בנובמבר 2011, היתה אמורה להיות תקיפה עד סוף יוני 2012. בינו 2012 פירסמו אורכה לשלושה חודשים, שהסתיימו ב-27 בספטמבר 2012, ובאורכה הוא הוסיפו אפשרות של אנונימיות לשלושה חודשים בלי בר". אלמקיים מספר כי מסלול האנונימיות המוגבל במונן התבי רר כמשתלם ביותר עבור המדינה ירשות המסים קיבלה 130-140

שאלות ותשובות אפרת נימן

כמה ישלם מי שיצהיר על הכנסות שלא דווחו ומתי ייגבה מהם מעלית פלילית?

על מי חל נוהל גילוי מרצון החדש? נישום יוכל לגלות את נכסיו ולהצהיר על הכנסות שלא דווחו ולשלם את המס הנגזר מן – במידה שיעמד בתנאים המ פורטים בנהל. בין השאר, כללים הנוגעים ודישה שהפנייה נעשתה ככנות ובחול לב, וכן כי במודע, הפנייה לא נערכת כרישה או חקירה ברשות המסים בעניינו של הפונה. כמה ישלם מי שייגלה את הכנסותיו הלא מדווחות? המבקשים ישלמו מס כדיון כמתחייב מהגילוי, רשות המסים מתחייבת, באישור פרקליטות המדינה, שלא יינקטו הליכים פליליים כנגד הנישומים שיעמדו בתנאי הנהל וישלמו את מלוא המס הנגזר מחליך הגילוי. איך מצהירים על הכנסות שלא דווחו? הגילוי יוגש עם טופס הצהרה חותם, יהיה כן ויכלול את כל המודע הכולל שי לבקשת בין היתר על השופס לכלול את שמות המבקשים, שנות המס הכולונ שיה, מקור ההכנסה, פירוט סכום ההכנסה ויצרופו של המס המגדיר. האם יש מקרים שבהם המדווח לא יקבל חסינות מהליך פלילי? אדם וזכא יזינות מחליך גילוי מרצון פעם אחת בלבד. בקשה נוספת תתקבל רק בניסבות מיוחדות, כמו מחלה קשה של המ בקש, גיל מתקדם וכדומה. נוהל הגילוי מרצון לא יחול על הכנסות שמקורן בפעילות לא ויקית. כמו כן, הנהל לא יחול כאשר אינו מגיב תשלום מס מש מעותי כפועל לגבי שנות המס הרלוונטיות לבקשה – אלא אם הן המרווח הא כספי ודישה, כאשר העבירה החיובית של מגיש הבקשה לגבייה היא ארדיות החל מ-2005, או מקרים חומים. מהו הסלול המקצועי? כאשר כן החן שנכלל בבקשה אינו עולה על 2 מיליון שקל והכנסה החיובית הנובעת ממנו אינה עולה על חצי מיליון שקל, ניתן להגיש את הבקשה במסלול מקוצר – בני רחן רחיות המס המתוקנים והלוונטיים עם

בתאם למה שחודש רשות, יוכלו מי שניגלו משאומתן כזה לוד חליט אם להיענות להסכם – כלומר להחשיף, לרווח על העם ולשלם את המס הנדרש, או להישאר אנונימיים ולהמשיך לעבר על החוק עם זאת, אם רשות המסים תגיע מיוחסתה למי שחברו להישאר אנונימיים, הם מתחייבים בתשלום גבוה יותר ובאחריות פלילית. הנהל החדש כולל גם מסלול ירוק, אף הוא בהוראת שעה מור בגולת לשנה, שמועד למי שעבר חן של עד 2 מיליון שקל והכנסה חיובית כדיון חן של כחצי מיליון שקל. אנשים אלה יוכלו לגלות את הכנסותיהם מרצון ולקבל חסינות מולטיים פליליים (כמו ביתר המסלולים בנהל) בחליך מחדר של רשות, ללא משא ומתן עם הרשות. לצד הביקורת שניתן לומר על הנהל, ככה שנותן הקלות לעברייני מס ומתגמל התנהגות רעה – אי אפשר להתעלם מהיתרון הגדול שלו. עבור המדינה, במיוחד כאשר ברור שהגירעון התקציבי עתיד לגדול ולנוכח דרישות תקציביות גורלות והולכות מצד מוע רשת הנישון והכנסות שד האוצר, יאיר לפיד, לא להעלות מסים – ש כן שפונציאל לגירול משמעותי

איור: ליליאן אפרת

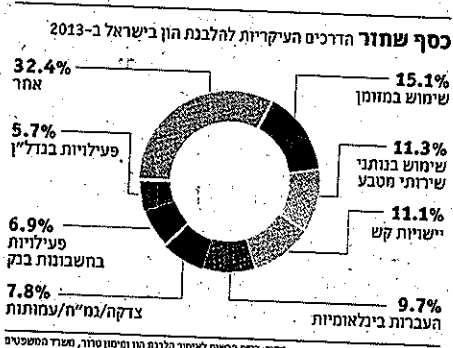
עיקר הגילויים מרצון הם על חוץ שלא משנה אם נוצר בחו"ל או לא, אבל כרגע נמצא בחו"ל. המטרה היא לנסות להכניס את החוץ שנמצא בחו"ל למערכת המיטרי בישראל. את המס על החוץ הפינגסים שנצברים על החוץ. כל גישום ישלם עבור 10 השנים האחרונות - כולל ריבית והפרשי הצמדה ואפילו קנסות, לפי שיקול דעתו של פקיד השדר מה. שיעור המס במקרה הזה ינוע ברוב המקרים בין 20%-25% בנוסף, במקרים מסוימים תדרוש רשות המסים גם תשלום מס על החוץ הבסיסי. זה יקרה כאשר החוץ נצבר בעיקר בתקופת שנות 2003, שבהן לא חלו פטורים מתשלום מס על פעילות לוחות של ישראלים בחו"ל. שינוי מס זה ינוע בין 10%-50% (כולל מס יפה).

טוב מביאה כדוגמה מקרים שבהם החוץ נוצר מירושות או מפעילות בחו"ל לפני 2003, ואם לא יחול חיוב במס על החוץ - אלא רק על הרווחים הפינגסים (כמו ריבית ריוורנד רווחי חוץ) מ-2003. לעומת זאת, במקרים אחרים כמו למשל בעסקות תיווך בגרמ"א או ברכישות ומימון שנוצרו אחרי 2003, החיוב יהיה לא רק במס על הרווחים הפינגסים, אלא גם החוץ הבסיסי - חיובי עד שיעור המס השולי - כולומר עד 48%.

קושי להצהיר כי הם לא רוצו לסך כך את הדור שהוריש להם את הכספים.

אז כמה מס משלמים?
הנהגה החדש מתרכז, כאמור, בעיקר בחסינות מאחריות פלילית - האין בו כשרה של ממש מבחינת תשלום המסים. זאת, מכיוון שהרשות אינה מענייה לה לגמלים מרצון פטור מריבית והצמדה וגם נמנעה מלהכביח פטור מקנסות. עם זאת, יש בין עורכי הדין מי שמאמינים שיהיו מקרים שבהם יינתן פטור מקנסות, שכן הרבר נתון לשיקול דעתו של פקיד השומה.

אז כמה מס יידרשו לשלם המרווחים מרצונם בדיוק כמו לפני פריסום הנהגה. זהו זה אומר בדיוק קשה לרעת. לרברי ערד ענת טנא, שתופה בכיחה משדר אלטר, הנהגה בכלל לא מתעסק בכסף. הוא לא עושה שום הקלה במישור המס, אלא רק בהיבט של פנייה אנונימית שתגרום למי שמעוניין לרווח לברוק בדיוק מה מצבר. לרברי טנא, הנהגה רלוונטי בעיקר בחו"ל (אם כי יש חריגים), שכן בישראל היסודי שישות המרווחים תגלה את מי שלא מרצון הוא בדרך כלל גדול יותר. היא מסכייה עם עו"ד כי הנהגה אינו נוגע בהיבט זה רק לחשבונות בנק, אלא לכל מי שלא דיווח על כסף או שוה כסף בחו"ל (כמו למשל מוטו, גרל"ה, מניית ועוד).

עו"ד ורו"ח חגי אלמקייסי: "70% מהמקרים של דיווח מרצון שבהם עסקתי הם של ירושה. בדרך כלל שיעור המס ינוע בין 5%-20% בסופו של ההסדה עם ריבית, הצמדה וקנסות"

המקרים המייצגים הם ירושות - מישהו ירש כספים. שהיו כבעלות המשפחה מתוך לישראל, והסתבר לו שהסכא לא דיווח על זה. יש כאלה שהאבא, שטראומת הרשות המסים, באופן אנונימי או לא, אומד אלמקייסי.

גם ערד ורו"ח אלרדן בן רובי, שותף במשרד מיתר, ליקורניק, נבע, לשם, טל ושות', מסכים כי הגילוי מרצון רלוונטי במיוחד למקרים של ירושות. לרברי,

למעשה, רשות המסים מגבילה את האנונימיות. לתקופה של חצי שנה אני לא מבין למה היא מסכייה דלת את עצמה בצורה כזאת, שכן משך הטיפול הממוצע בתיק הוא למחות שנה, ועד היום יש הרבה מאוד תיקים של גילוי מרצון שנפתחו ב-2012 בעקבות הדאית השעה הסתיים, אי שחלפו כבר שנתיים, אומד בכיר לשעבר ברשות המסים (ראו ידיעה בעמ' 4).

לא מורמים פרטיים - נק לירותים
נהג גילוי מרצון מיועד בעיקר לזמי שלא ריחף על הון שחוזר בחו"ל - כן מסכימים רוב עו"ד כי הדין שעמם דיברנו. עם זאת, הנהג אינו מגביל את המרווחים מרצון לזמן בחו"ל. בנוסף, עורכי הדין תמכיו רעים כי הנהגה ישרת באופן מיוחד את מי שקיב"ל בנשים האחרונות ירושות. 70% מהמקרים של דיווח מרצון לרשות המסים שבהם עסקתי הם של ירושה. זה יכול להיות מהורה שעבר בחו"ל או כסף שחסכו ניצולו שאתה אי שים שרצו לשמור גרוש שחוד ליום לבן. יש מקרים שבהם נורע לירודים על הכסף כשההורים התבגרו, ויש מקרים שבהם הם התבגרו על כך אחרי מותם. כשי לב הראשון צריך לעבוד על כל האסמכתאות והמסמכים מחו"ל. לרבו את המידע. אחרי כן בורקים

פניות בערך בשמונת החודשים שהסתיימו ביוני 2012, הוא בתוך שלושה חודשים שהסתיימו בספטמבר 2012 היא קיבלה בערך 1,300-1,400 פניות, כולומר פי 10 אנקדוטה נוספת, לרברי אלמקייסי, היא שהבחינה ב-27 כספי סטמבר 2012 כיום האחרון להוראת השעה לא היתה מקיפת: "לא דו"ה בה שמו לב או בתקשורת שזה היה תאריך סימבולי, כי זה היה יום אחרי יום כיפור". ברשות המסים קיזו אולי שמעליי המס יבצעו חשבון נפש.

בכל מקרה, אלמקייסי מעריך כי האנונימיות שמוצעת. הפעם כנוהל מחדש, לתקופה של שנה לעומת שלושה החודשים בפעם הקודמת, תביא לאלפי פניות לרשות המסים, ואולי אף יותר. "אני לא רוצה להתחייב על עשרות אלפי פניות, אבל ללא ספק יגיעו דריבה אני יכול להעריך בגמט שיש לכל הפחות עשרות אלפי חשבונות של ישראלים בחו"ל - בעיקר בחו"ל, שבה מרוכז 80% מהכסף של הישראלים בעולם".

מי שתאכזבו מאוד מנהג הגילוי מרצון החדש, האכזבה נבעה בעיקר משני הדיבים: הראשון הוא אי-ביטול תקנסות בנוהל החדש, שהיה נהוג בשנים עברו. השני הוא הגבלת האנונימיות ל-90 יום, ו-90 יום נוספים כאישור הגורם הממונה ברשות המסים.